

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Lene Lund, 61 26 62 23

Vedtak om tillatelse til mottak og deponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset - Syljulibakken massetak – Franzefoss Minerals AS

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden om mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset fra Franzefoss Minerals AS. Virksomheten skal foregå i Syljulibakken massetak i Østre Toten kommune, gnr. 309, bnr. 1, i henhold til vedtatt reguleringsplan (2018). Tillatelsen gjelder mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset for utfylling/deponering. Formålet med utfyllingen av området er på sikt å tilbakeføre til LNF-område.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter samtidig vedtak om gebyr på kr 44 300,- for behandlingen av saken. Vedtaket om tillatelse og vedtak om gebyrsats kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til søknad fra Asplan Viak AS på vegne av Franzefoss Minerals AS om å etablere avfallsdeponi for jord- og steinmasser som ikke er forurenset i Syljulibakken massetak, på eiendom med gnr. 309, bnr. 1 i Østre Toten kommune, datert 26. mars 2023, med tilleggsinformasjon oversendt 27. mai 2024. Søknaden omtales nærmere nedenfor.

Bakgrunn

Selv utfylling med jord- og steinmasser som ikke er forurenset med helse- og miljøfarlige stoffer, kan innebære risiko for forurensning som kan være til skade eller ulempe for miljøet. Avrenning med høyt innhold av partikler kan for eksempel gi tilslamming av en nærliggende bekk. Både anleggsarbeid og transport av masser kan innebære støy- og støvplager for naboer. Flytting av masser innebærer også risiko for spredning av fremmede og skadelige plantearter.

Vi erfarer at det i tillegg er manglende bevissthet rundt hva som kan regnes som såkalte «rene masser». Det er derfor viktig med gode systemer for mottakskontroll, særlig når massene kommer fra flere forskjellige kilder. Statsforvalteren har derfor konkludert med at det er særlig behov for å regulere virksomheter som tar imot fra flere kilder.

Denne saken dreier seg om etablering av et avfallsanlegg for rene overskuddsmasser fra diverse bygge- og anleggsprosjekter. Dette stiller økte krav til den som har ansvaret for et slikt anlegg, for å

sikre at en ikke tar imot masser som er forurenset med helse- og miljøfarlige stoffer eller har annet innhold som ikke kan deponeres.

I en tillatelse etter forurensningsloven settes det vilkår som skal ivareta ytre miljø. Dette omfatter blant annet mottakskontroll, grenseverdier for støy og støv, og kontroll på utslipp til vann.

Søknaden

Franzefoss Minerals AS har søkt om mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset («rene masser»), samt knusing av sprengstein, i Syljulibakken massetak, gnr. 309, bnr. 1 i Østre Toten. Søknaden om etablering av mottak for jord- og steinmasser som ikke er forurenset i Syljulibakken massetak er i henhold til bestemmelser til detaljregulering for Syljulibakken massetak vedtatt av kommunestyret i Østre Toten den 20. juni 2018. Det ble opprinnelig også søkt om å motta og behandle returasfalt og betong. Denne delen av søknaden har Franzefoss Minerals AS trukket i ettertid.

Masser som mottas ved anlegget skal enten gjennomgå forberedelse til gjenbruk, herunder nedknusing av sprengsteinmasser, eller benyttes til utfylling/deponering på stedet. Gode masser skal brukes til oppfylling av området, mens overskuddsmasser som ikke har god nok kvalitet skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Formålet med deponering og utfylling med masser er på sikt å tilbakeføre området til LNF-område.

Behovet for masser til utfylling/deponering (volumet som skal fylles opp) er oppgitt å være på ca. 42 000 m³. Det er utarbeidet en driftsplan som ligger vedlagt søknaden. Masser som mottas skal gå til arrondering av sidene i uttaket og istandsetting av bunnen for klargjøring for planting av skog. Antatt tidsbruk for utfylling av området er uvisst, da det i dag fortsatt er uttak av masser i pukkverket, og mottak av masser ikke kan fullføres før uttaket er ferdig.

Det er oppgitt at nærmeste avstand til bebyggelse, en fritidsbolig, er 200 meter. Avstand til nærmeste fastboende er 1,5 km. Skjermings- og sikringstiltak med voll vil redusere innsyn og støy fra anlegget. Det er planer om nabokommunikasjon og møter, samt avbøtende tiltak med tanke på støvproblematikk. Tiltaket er konsekvensutredet ved utarbeidelse av reguleringsplanen.

Nærmeste resipient er 150 meter vest for masseuttaket. Det er en mindre myr som grenser til anlegget i nord. Ifølge søknaden skal overvann som har vært i kontakt med massene i området gå gjennom grøfter og sedimentasjonsdam før det drener i grunnen på området.

Saksgang

Søknaden for tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Franzefoss Minerals AS ble sendt på offentlig høring den 14. juni 2024. Statsforvalteren i Innlandet hadde mottatt to høringsuttalelser ved høringsfristens utløp. Disse ble svart ut av Asplan Viak AS på vegne av Franzefoss Minerals AS, og Franzefoss Minerals AS trakk delen av søknaden som omfattet mottak og behandling og håndtering av betong og asfalt.

Statsforvalteren forhåndsvarslet krav i tillatelsen etter forurensningsloven i brev av 11. oktober 2024 til Franzefoss Minerals AS, Toten Pukkverk AS, Asplan Viak AS og Østre Toten kommune, med kopi til naboer. Et utkast til tillatelsen ble sendt med som vedlegg. Vi har mottatt kommentarer på krav i tillatelsen fra Jan Erik Secker og Asplan Viak AS på vegne av Franzefoss Minerals AS.

Kommentarer fra Jan Erik Secker

Jan Erik Secker eier et småbruk som ligger 1,5 km fra grustaket. Secker er bekymret for den lange åpningstiden til anlegget, og at økt aktivitet vil skape mer støy- og støvplager og økt trafikk.

Svar fra Statsforvalteren

Vedrørende åpningstiden til anlegget har Statsforvalteren forholdt seg til bestemmelser til detaljreguleringsplanen for Syljulibakken massetak, vedtatt den 20. juni 2018. I tillatelsen er det også satt grenseverdier for å regulere støy og støv.

Kommentarer fra Franzefoss Minerals AS

Asplan Viak AS har på vegne av Franzefoss Minerals AS har oversendt kommentarer i e-post 1. november 2024.

- I tillatelsens punkt 1 står det i siste avsnitt at: *Det tillates avslutningsarbeid på deponiet, som utbedring av setninger, mindre arrondering og grøfting eller lignende, inntil ett år etter at mottaket av masser er avsluttet.* Dette kan virke motstridende med punkt 3.7: *Når omsøkt deponivolum er utnyttet, eller når det ikke lenger tillates mottak, skal deponiet avsluttes. Avslutningsfasen kan pågå i inntil to år.* Er det riktig forstått at avslutningsarbeidene kan foregå inntil ett år etter at avslutningsfasen (på to år) er ferdig? Dermed kan det være avslutningsdrift og avsluttende arbeider på deponiet i inntil 3 år etter at aktivt mottak av masser til deponering er avsluttet (unntak for mindre mengder som tas imot til for eksempel utbedring av topptetting, setninger el.).
- I punkt 3.3.3. står det blant annet at: *Dersom masser [...] inneholder synlig avfall som ikke tillates deponert jf. punkt 1.2., skal massene fjernes og leveres til godkjent avfallsmottak [...].* Dette ser ut til å stride mot vilkår for utsortering under punkt 7.1. om forsøpling: *Dersom det oppdages annet avfall i jord- og steinmassene, som for eksempel sprengtråder, sprengmatter, plast, større stubber og røtter o.l. (oppramsingen er ikke uttømmende), skal dette samles opp og leveres til behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.* Skal det være lov til å sortere ut mindre mengder avfall fra leveransen, eller skal hele leveransen fjernes der man oppdager annet avfall?
- I punkt 4.2 står det: *Dersom det er fare for at infiltrasjonskapasiteten i området overskrides, skal det etableres en sedimentasjonsløsning for å forhindre transport av finpartikulært materiale mot vannresipient. Utforming av et slikt tiltak skal avklares med forurensningsmyndigheten.* Det er allerede en sedimentasjonsdam på området. Betyr avsnittet over at endringer i nåværende sedimentasjonsdam skal avklares med Statsforvalteren?
- Punkt 6.1. om grenseverdi for støy. Tabellen i punkt 6.1 har ikke støygrenser fra forurensningsforskriften kap. 30, men er basert på bestemmelser om driftstider i gjeldene reguleringsplan. Disse er satt for hensyn til trafikk for omgivelsene. Det bør fremkomme i deponitillatelsen at grenser for støy følger de til enhver tid gjeldende vilkår for driftstid og utslippsgrenser som er gitt i reguleringsplan, siden disse kan forandre seg over tid.

Svar fra Statsforvalteren

- I punkt 1 i utkastet til tillatelsen ser vi at det dessverre har blitt en skrivefeil og det skal også her stå to år og ikke ett år. Det vil være slik at avslutningsfasen med avslutningsarbeider kan pågå i to år etter at deponiet avsluttes, i henhold til bestemmelser til detaljregulering for Syljulibakken massetak. Punkt 1 er nå rettet til to år.
- I punkt 3.3.3 er det ment lass med masser som kommer inn i mottaket som inneholder synlig avfall.

Mens under punkt 7.1 er det ment søppel som kan dukke opp ved planering/omfordeling av massene, og det ikke lenger er kontroll på hvilke masser dette søppelet kommer fra. Dette søppelet skal samles opp og leveres til behandlingsanlegg.

- Endringer/utbedring av nåværende sedimentasjonsdam trenger ikke å avklares med Statsforvalteren. Men om det endres sedimentasjonsløsning skal dette avklares med oss.
- Vedrørende punkt 6.1 om grenseverdier for støy; grenseverdiene er satt ut ifra driftstiden til anlegget i henhold til bestemmelser til detaljregulering for Syljulibakken massetak og anbefalte støygrenser i T-1442/2021. Om det på et senere tidspunkt ønskes at støygrensene skal endres kan det søkes om en endring av vilkår i tillatelsen etter forurensningsloven. Ved produksjon av pukk, grus, sand og singel (nedknusing av sprengsteinmasser) gjelder også bestemmelsene i forurensningsforskriften kap. 30.

Statsforvalterens vurdering

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen. Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse.

Konsekvensutredningen konkluderer med at det ikke er funnet noen forekomster av de rødlistede gammelskogsartene som ellers har gode forekomster på Totenåsen. Vi har vurdert ulike forurensningsmessige forhold ved det omsøkte tiltaket og mener at det er forsvarlig å akseptere etableringen av massemottak og -deponi i Syljulibakken massetak med de vilkårene som er gitt i tillatelse. Det er tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet i området og den omsøkte aktiviteten vil ha ubetydelig konsekvens for naturmangfoldet (jf. nml § 8, kunnskapsgrunnlaget, og nml § 10, samlet belastning). Det er dermed ikke behov for å ta i bruk føre-var prinsippet, jf. nml § 9.

Etablering av mottak for masser, og krav om at entreprenører og andre må levere masser til godkjente mottak, innebærer økte kostnader. Dette er likevel i tråd med nml § 11, i og med at det overordnet sett vil hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. også forurenser betaler-prinsippet. Det å regulere tiltaket med tillatelse etter forurensningsloven, og få etablert anlegg som kan ta imot denne type masser, er videre i tråd med nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

I henhold til bestemmelser til detaljregulering for Syljulibakken massetak skal «avdekkingsmasser tas av og lagres i deponi innenfor det regulert området for senere istandsetting og tilbakeføring av området til landbruksformål. Avdekkingsmasser kan lagres som midlertidig terrengvoll.» Østre Toten kommune har i sin befarings av området observert lupiner i denne vollen. Lupiner er en fremmedart som kan true det biologiske mangfoldet. Statsforvalteren anser det som positivt at Franzefoss Minerals AS skal holde øye med tilveksten og vurdere videre tiltak. Vi har satt som vilkår at virksomheten skal etablere rutiner for å avdekke fremmede arter og gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede arter som eventuelt har kommet inn på anlegget (punkt 3.4). Mer informasjon om hvordan håndtere fremmede plantearter finnes på Miljødirektoratet: [Bekjempe fremmede plantearter - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/tema/bekjempe-fremmede-plantearter).

Et av de viktigste formålene med tillatelse etter forurensningsloven, er å sette tilstrekkelige vilkår rundt mottakskontroll. Statsforvalteren har satt som vilkår at det skal innhentes aktuell dokumentasjon før massene transporteres fra uttaksstedet (basiskarakterisering med opplysning om opprinnelse, mengde, egenskaper, og eventuelle undersøkelser/analyser mv.). Vi har også satt

vilkår om å ta ut stikkprøver som sendes til analyse m.m. Den informasjonen dere gir til kunder om hvilke typer masser dere kan motta, skal foreligge skriftlig hos dere. Se punkt 3.2 og 3.3 i vedlagte utkast til tillatelse.

Ifølge søknaden skal driftstiden på anlegget være mandag til torsdag mellom kl. 07.00 og 23.00, og fredag mellom kl. 07.00 – 17.00. Anlegget skal være bemannet i driftstiden, og virksomheten vil sysselsette 1,5 årsverk. Det er oppgitt at det vil pågå noe utkjøring av masse utenom ordinær driftstid; på fredag til kl. 21.00 og på lørdag mellom kl. 09.00 og 15.00. Ved akutt hendelser (f.eks. rørbrudd, værforhold som gir glatte veier, utvasking av veg ved flom ol.) kan utkjøring av masse gjennomføres utenom ordinære driftstider. Dette er i henhold til bestemmelser til detaljreguleringsplanen for Syljulibakken massetak. I tillatelse har vi satt inn vilkår om støy under punkt 6.

Vi anser det som positivt at Franzefoss Minerals AS har opprettet en dialog med naboer om mulighetene for å redusere sjenansen ved driften. Vi har i tillatelsen satt vilkår om støv under punkt 5.

Ifølge søknaden ønsker dere også å motta sprengsteinmasser som dere planlegger å knuse videre ned. Denne aktiviteten er direkte regulert gjennom forurensningsforskriften kap. 30, med vilkår om støy, støv, utslipp til vann mv. Det er også krav om å sende inn melding til Statsforvalteren før denne type virksomhet startes opp. Støykravet i tillatelsen (punkt 6) gjelder for samlet støy fra anleggsaktiviteten, inkludert ev. knusevirksomhet og transport av masser inn og ut av anlegget.

Dere har planlagt anlegget slik at alt overvann skal infiltreres i grunnen før utslipp til vassdrag. Kommunens høringsuttalelse viser at dagens sedimentasjonsdam ikke fungerer som en tilstrekkelig renseløsning. Om det skal endres sedimentasjonsløsning det viktig at dere planlegger tiltak i samråd med Statsforvalteren (punkt 4.2). Endring/utbedring av dagens sedimentasjonsdam trenger ikke å avklares med oss. I tillatelse har vi under punkt 4 om utslipp til vann, satt vilkår om at rent overvann fra virksomheten skal håndteres slik at det ikke fører til skade eller ulempe.

På denne bakgrunnen vurderer Statsforvalteren at virksomheten i liten grad vil kunne berøre noen resipienter. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for at tillatelse kan gis.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Franzefoss Minerals AS tillatelse til å drive anlegg for mottak og deponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset i Syljulibakken massetak i Østre Toten kommune, gnr. 309, bnr. 1. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 29. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om valg av gebyrsats

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi vedtar et gebyr på kr 44 300,- for arbeidet med tillatelsen, noe som tilsvarer sats 6 i § 39-4 i forurensningsforskriften. Vi forhåndsvarslet valg av gebyrsats i brev av 29. mars 2024 og har ikke mottatt noen kommentarer til forhåndsvarselet. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven og vedtak om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er mottatt, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Lene Lund
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse for Syljulibakken massetak - Franzefoss Minerals AS

Kopi til:

Jan Erik Secker
Oddbjørn Skinstad

ØSTRE TOTEN KOMMUNE

Postboks 24

2851

LENA

Mottakerliste:

FRANZEFOSSE MINERALS AS

Postboks 53

1309

RUD

TOTEN PUKKVERK
ASPLAN VIAK AS

Kolbulinna 280
Postboks 24

2850
1301

LENA
SANDVIKA